

ZAŠTITA IZBJEGLICA

I ULOGA UNHCR-a

Djeca izbjeglice iz Myanmar uču u kampu na Tajlandu.

■ Interno raseljene osobe

- Tijekom 2007. g. od 26 milijuna* **interno raseljenih osoba zbog sukoba u svojim zemljama**, njih 13,7 milijuna bilo je pod nekim oblikom zaštite ili pomoći UNHCR-a (usporedno s 12,8 milijuna iz 2006. g.).
- Ljudi su bježali iz svojih domova u 2007. g. najviše zbog dugotrajnih unutarnjih sukoba. **Broj interno raseljenih osoba upečatljivo je narastao u Iraku** (sa 2,5 milijuna interno raseljenih osoba početkom 2008. g.), u **DR Kongo** [1,4 milijuna] i **Somaliji** [1 milijun]. U isto vrijeme populacija interno raseljenih osoba nastavila je rasti u **Sudanu** [5,8 milijuna] i **Kolumbiji** (do 4 milijuna).*

■ Osobe bez državljanstva

- **Broj osoba bez državljanstva** prepoznatih od strane UNHCR-a gotovo se prepolovio sa 5,8 milijuna početkom 2007. g. na **3 milijuna**** početkom 2008. g. Međutim, procjenjuje se da je **realna brojka** blizu 12 milijuna.

* Brojke iz Centra za motrenje interno raseljenih osoba

** Ove brojke, međutim, ne prikazuju pravi raspon ili jačinu fenomena osoba bez državljanstva. Značajan broj takvih osoba još uvijek nisu identificirane i u mnogim slučajevima statistički podaci o osobama bez državljanstva nisu dostupni.

IZDAVAČ:

UNHCR
Služba za odnose s
javnošću
P.O. Box 2500
1211 Geneva
Switzerland

ZA HRVATSKO IZDANJE:

UNHCR
Predstavništvo
UNHCR-a u
Republici Hrvatskoj
Radnička 41/VII
10 000 Zagreb
Hrvatska

www.unhcr.org
www.unhcr.hr

Mlada Kenijka nosi vodu u kanti za svoju obitelj u blizini rodnog sela. Nakon što je provela mjesec u prihvatilištu za raseljene osobe u dolini Rift, napokon se vratila kući.

Zadnja korica: Izbjeglica iz Sudana u privremenom skloništu u istočnom Čadu nada se miru u Darfuru.

UNHCR / H. CAUX / TCD-2008

ZAŠTITA IZBJEGLICA

I ULOGA UNHCR-a

Slika s naslovnice:
Djevojčica iz Afganistana ponovno raseljena u svojoj zemlji nakon četiri godine provedene u izbjeglištvu u Pakistanu.

UNHCR / ZALMANI / A/G-2008

- 4** TKO JE IZBJEGLICA?
- 6** IZBJEGLICE, INTERNO RASELJENE OSOBE I MIGRANTI
- 9** ZAŠTO JE VAŽNA TOČNA DEFINICIJA
- 12** OSOBE O KOJIMA SKRBI UNHCR
- 14** KAKVA SE ZAŠTITA PRUŽA IZBJEGLICAMA?
- 15** KONVENCIJA O STATUSU IZBJEGLICA IZ 1951. g.
- 17** ŠTO JE UNHCR?
- 19** KAKO SE MIJENJALA ULOGA UNHCR-a
- 22** TRAJNA RJEŠENJA
- 25** NAJČEŠĆA PITANJA
- 28** STRUKTURA, FINANCIRANJE I PARTNERI
- 30** SVIJET U BROJKAMA

Tabele

- 15** Prvih 10 zemalja podrijetla izbjeglica
- 16** Prvih 10 zemalja prihvata
- 21** Prvih 5 zemalja s najvećim operacijama
- 22** Prvih 5 zemalja s najvećim brojem povratnika
- 23** Prvih 5 zemalja koje primaju izbjeglice kroz program preseljenja

TKO JE IZBJE

IZBJEGLICA JE OSOBA KOJA SE "ZBOG OPRAVDANOG STRAHA OD PROGANJANJA ZBOG SVOJE RASE, VJERE, NACIONALNOSTI, PRIPADNOSTI ODREĐENOJ DRUŠTVENOJ SKUPINI ILI SVOG POLITIČKOG MIŠLJENJA, NAĐE IZVAN ZEMLJE SVOG DRŽAVLJANSTVA A KOJA SE NE MOŽE, ILI ZBOG STRAHA NE ŽELI, STAVITI POD ZAŠTITU TE ZEMLJE..."

Konvencija o statusu
izbjeglica iz 1951. g.

Čad, jedna od najsiromašnijih zemalja na svijetu, postao je utočište za 267.000 izbjeglica iz ratom pogođene regije Darfur u Sudanu, uključujući i ovu obitelj koja je pobjegla

GLICA?

nakon zračnih napada na njihovo selo. Pored toga, negdje oko 175.000 ljudi je raseljeno unutar teritorija vlastite zemlje radi etničkog nasilja.

OBIČAJ DA SE LJUDIMA koji bježe od proganjanja iz svoje zemlje pruži utočište (azil) u drugoj zemlji, jedno je od najstarijih civilizacijskih obilježja. O tome su pronađeni dokazi stari više od 3.500 godina, iz vremena procvata velikih antičkih carstava na Srednjem istoku, od kojih su najpoznatiji bili imperiji Hetita, Babilonaca, Asiraca i starih Grka.

Tri tisuće godina kasnije, jedna agencija Ujedinjenih naroda, UNHCR, osnovana 1950. g., u svom mandatu ima zaštitu izbjeglica kao svoju najvažniju djelatnost. U ovoj knjižici naći ćete neka pitanja koja se često postavljaju o samim izbjeglicama i o tome kako UNHCR i njegovi partneri kontinuirano ulažu napor da im pruže fizičku, ali i pravnu pomoć.

Tko, na primjer, može postati izbjeglica i zašto? Koja prava uživa izbjeglica, a koje obveze ima? Koja je uloga vlada država, a koja samog UNHCR-a? Obraduju se i druga pitanja kao što je budućnost milijuna tzv. "interno raseljenih osoba", zatim kafkijanski svijet u kojem žive osobe bez državljanstva te sve češće zabune koje se javljaju oko definicije izbjeglice, interno raseljene osobe i migranta.

IZBJEGLICE, INTERNO RASELJENE OSOBE I MIGRANTI SU TRI OSNOVNE grupe ljudi, koje se razlikuju iako se jednako kreću. Izbjeglice koje bježe od rata ili proganjanja od strane vlastite države često su u veoma ranjivoj situaciji. One nemaju zaštitu vlastite države, čak štoviše, čest je slučaj da im vlastite vlade prijete proganjanjem. Ukoliko ih druge države ne prime i ne pomognu im nakon prijeha, moguće je da ih osuđuju na smrt ili na nepodnošljiv život bez ljudskih prava i sigurnosti.

UNHCR / A. RODRIGUEZ / ESP-2007

Svake godine španjolska obalna straža presretne stotine nezakonitih migranata kod Kanarskih otoka.

Interno raseljene osobe su često pogrešno nazivane izbjeglicama. Za razliku od izbjeglica, interno raseljene osobe nisu prešle granice svoje države u potrazi za utočištem, nego ostaju u svojoj domaćinskoj zemlji. Iako bježe zbog istih razloga kao i izbjeglice (oružani sukobi, opće nasilje, kršenja ljudskih prava), interno raseljene osobe su često pogrešno nazivane izbjeglicama. Za razliku od izbjeglica, interno raseljene osobe nisu prešle granice svoje države u potrazi za utočištem, nego ostaju u svojoj domaćinskoj zemlji. Iako bježe zbog istih razloga kao i izbjeglice (oružani sukobi, opće nasilje, kršenja ljudskih prava), interno raseljene osobe su često pogrešno nazivane izbjeglicama.

Interno raseljene osobe pravno ostaju pod zaštitom svoje vlade, čak i ako je ona odgovorna za uzroke njihovog bježenja. Kao državljani jedne zemlje, oni zadržavaju sva svoja prava i pravo na zaštitu prema zakonima o ljudskim pravima i međunarodnom humanitarnom pravu.

Izvorno, mandat UNHCR-a nije uključivao interno raseljene osobe, ali zbog svoje stručnosti po pitanju raseljenosti, UNHCR već godinama pomaže milijunima takvih osoba, odnedavno kroz tzv. međuagencijski koordinacijski pristup. Pod ovim pristupom, UNHCR ima vodeću ulogu u pružanju zaštite i osiguravanju skloništa interno raseljenim osobama, te koordinacije i upravljanja kampovima. UNHCR je trenutno aktivan u 28 zemalja u kojima se nalazi velik broj interno raseljenih

osoba, uključujući Afganistan, Srednjoafričku Republiku, Čad, Kolumbiju, Demokratsku Republiku Kongo, Keniju, Pakistan i Ugandu.

Milijuni civila koji su ostali bez svog doma radi prirodnih katastrofa također se klasificiraju kao interno raseljene osobe. UNHCR najčešće nije uključen u brigu o takvim skupinama, osim u iznimnim okolnostima, kao što je bio tsunami u Indijskom oceanu 2004. godine, ili razarajući potres u Pakistanu 2005. godine.

Izbjeglice i migranti bitno se razlikuju, i kao takvi, u suvremenom međunarodnom pravu različito se tretiraju, iako često putuju na isti način. Migranti se, posebice ekonomski migranti, sami *odlučuju* na odlazak kako bi sebi i svojoj obitelji osigurali bolje životne uvjete. Izbjeglice *moraju* otići ako žele spasiti život ili sačuvati svoju slobodu.

U nemogućnosti da u druge zemlje uđu na zakonit način, ove skupine ljudi često koriste usluge krijumčara ljudima. Na primjer, 2007. godine gotovo 30.000 ljudi prešlo je Adenski zaljev od Afričkog Roga do Jemena. Od tog broja, njih 1.400 je umrlo ili nestalo, što je gotovo dvostruka brojka u odnosu na 2006. godinu.

U 2008. godini, više od 50.000 ljudi odlučilo se za opasno putovanje u krijumčarskim čamcima. Od toga ih se najmanje 590 utopilo ili su ih krijumčari ubili. Još 359 ih je prijavljeno nestalima.

Da bi odgovorio na rastuće probleme mješovitih migracija, UNHCR je u 2007. i 2008. godini nastavio s implementacijom *Akcijuskog plana u deset točaka* za zaštitu izbjeglica u okviru mješovitih migracija, koji je pokrenut godinu dana ranije. Plan označava najvažnija područja u kojima bi trebalo djelovati unutar međunarodnih mješovitih kretanja u zemljama podrijetla, tranzita i odredišta. Mješovite migracije predstavljaju najveći problem u području Mediteranskog bazena, Adenskog zaljeva, središnje Afrike i Kariba, jugoistočne Azije i Balkana.

UNHCR / H. CAUX / IEN-2008

Raseljena obitelj se vraća u svoj dom u Keniji, gdje je oko 350.000 ljudi bilo raseljeno u 2008. godini radi nasilja koje je uslijedilo nakon izbora.

| ... I TRAŽITELJI AZILA |

IZRAZI “TRAŽITELJ AZILA” I “IZBJEGLICA” ČESTO IZAZIVAJU ZABUNU: tražitelj azila je osoba koja tvrdi da je izbjeglica ali o njenom zahtjevu još nije donesena konačna odluka.

U svakoj zemlji postoji sustav čiji je zadatak odlučiti koji tražitelji azila uistinu ispunjavaju uvjete za dobivanje međunarodne zaštite. Oni, kod kojih se u pravilno provedenom postupku utvrdi da nisu izbjeglice, niti da im je potrebna bilo kakva međunarodna zaštita, mogu biti vraćeni svoju zemlju podrijetla.

Ovdje je ključni faktor učinkovitost samog sustava. Ako je sustav utvrđivanja izbjegličkog statusa brz i pravedan, onda osobe koje znaju da nisu izbjeglice neće niti biti motivirane da predaju zahtjev za priznavanje statusa, od čega ima korist i zemlja domaćin i izbjeglice kojima je sustav utvrđivanja statusa i namijenjen.

Tijekom masovnih kretanja izbjeglica (što je najčešće posljedica sukoba ili opće prisutnog nasilja, a suprotno pojedinačnom progonu), nema dovoljno kapaciteta, i nikad ih neće biti, za provedbu pojedinačnih intervjua sa svakom osobom koja pređe granicu. A to u većini slučajeva nije niti potrebno, jer je pod ovakvim okolnostima uglavnom jasno zašto su ove osobe pobjegle. Ovakve grupe najčešće se proglašavaju izbjeglicama *prima facie*.

ZAŠTO JE VAŽNA TOČNA DEFINICIJA

IZBJEGLICE, INTERNO RASELJENE OSOBE I EKONOMSKI MIGRANTI sve se češće zamjenjuju i sve češće doživljavaju isti tretman: nepovjerenje, čak i mržnju i otvoreno neprijateljstvo. Mnogobrojni dokumenti međunarodnog prava, kojima je cilj osigurati zaštitu izbjeglica, izloženi su jakom pritisku. Granične kontrole postaju sve strože i jače. Njihov je cilj spriječiti ulaz ekonomskim migrantima i povećati sigurnost – što svaka zemlja ima pravo učiniti. Ali izbjeglice mogu ovime također biti kažnjene. Nemogućnost ulaska u sigurnu zemlju može imati za posljedicu mučenje ili čak smrt. Zbog toga je važno utvrditi pravnu razliku između ovih dviju grupa.

Mnogi krijumčari ljudima ne razlikuju izbjeglicu od migranta – oni jednostavno krijumčare osobe koje tu uslugu mogu platiti. Zadnjih godina krijumčarenje ljudima predstavlja veliki problem. Zabrane, ustvari, koriste krijumčarima te su zatvorene granice i stroži vizni režimi gurnuli mnoge ljude, kako izbjeglice tako i migrante, u njihove ruke.

UNHCR / B. SZANDELSZKY / SYK-2006

Tražiteljica azila iz Ukrajine gleda kroz rešetke pritvora u Slovačkoj.

Tražitelji azila iz Etiopije čekaju na intervju kojim će se utvrditi da li udovoljavaju kriterijima za dobivanje statusa izbjeglice u Somaliji.

UNHCR / A. WEBSTER / SOM-2006

| DEFINICIJE |

IZBJEGLICA

Konvencija o izbjeglicama iz 1951. g. opisuje izbjeglice kao ljude koji se nalaze izvan zemlje svog uobičajenog boravišta i imaju osnovani strah od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenim društvenim skupinama ili političkog mišljenja (za punu definiciju vidi str. 4). Osobe koje bježe pred konfliktima ili široko rasprostranjenog nasilja također se smatraju izbjeglicama mada ne spadaju u pravne norme propisane Konvencijom iz 1951. g. već se na njih odnose neki drugi pravni mehanizmi.

TRAŽITELJ AZILA

Osoba koja je podnijela zahtjev za priznavanje izbjegličkog statusa i koja čeka da se ovaj zahtjev prihvati ili odbaci. Ova definicija ne predmnijeva ni jednu moguću odluku – ona samo opisuje činjenicu da je osoba podnijela zahtjev. Nekim će se tražiteljima azila priznati izbjeglički status, a nekima neće.

Tisuće kongoanskih civila napuštaju kamp za interno raseljene osobe i kreću prema glavnom provincijskom gradu, Gomi.

MIGRANT

Široki pojam koji uključuje većinu ljudi koji odlaze u stranu zemlju vođeni mnogim razlozima i tamo ostaju određeno vrijeme (obično najmanje jednu godinu, što isključuje kratke posjete turista, poslovnih putovanja i slično). Razlikuje se od pojma imigrant koji označava nekoga tko dobije trajno nastanjenje u zemlji koja nije njegova prvobitna domovina.

EKONOMSKI MIGRANT

Osoba koja napušta svoju zemlju podrijetla zbog financijskih, a ne izbjegličkih razloga.

INTERNO RASELJENA OSOBA

Osoba koja je bila prisiljena napustiti svoj dom zbog sukoba, progona (istih razloga kao i izbjeglice), prirodnih katastrofa ili sličnih okolnosti. Međutim, za razliku od izbjeglica, interno raseljena osoba ostaje unutar granica svoje zemlje.

OSOBA BEZ DRŽAVLJANSTVA (APATRID)

Osoba koju se ne smatra državljaninom NITI JEDNE zemlje (*de jure* apatridnost), ili možda ne uživa osnovna prava koja uživaju drugi državljani u svojoj domovini (*de facto* apatridnost). Apatridnost može osobi predstavljati osobnu tragediju; neke osobe bez državljanstva žive u kafkijanskom nepostojećem svijetu u kojem službeno ne postoje i stvarno nemaju nikakvih prava. Za razliku od drugih opisanih slučajeva, ove osobe možda nikad nisu ni napustile mjesto u kojem su rođene. Međutim, neke osobe bez državljanstva su također i izbjeglice.

UNHER / H. CAUX / TCD-007

Djevojčica izbjeglica iz Srednjoafričke Republike u južnom Čadu. Mnoga djeca u Srednjoafričkoj Republici su meta otmičara.

OSOBE O KOJIM

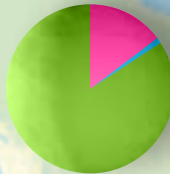

SJEVERNA AMERIKA

578.400

EUROPA

3,033.800

JUŽNA AMERIKA ⁽²⁾

3,571.800

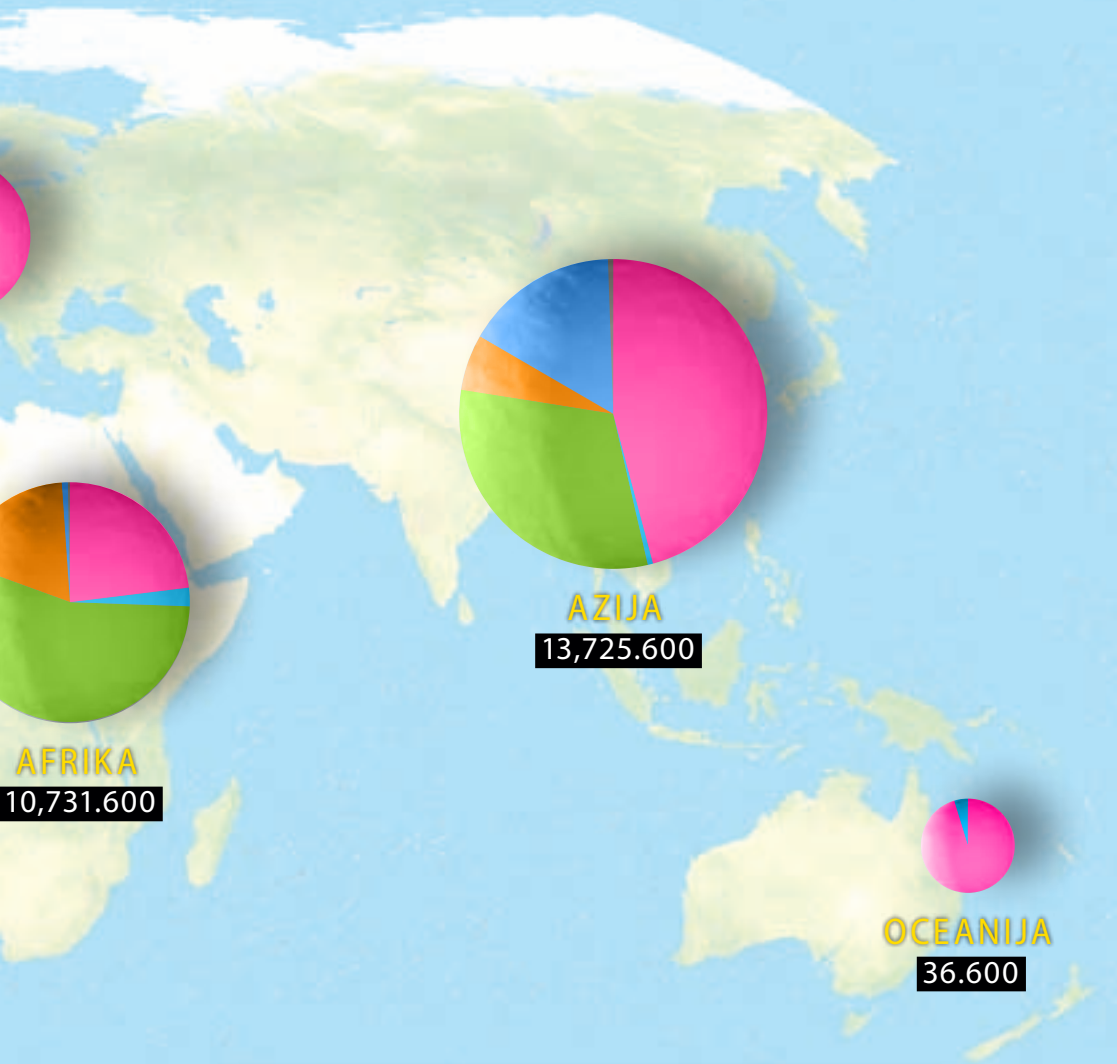
⁽¹⁾ uključuje ljude i u situacijama nalik na izbjegličke. Taj pojam opisuje one grupe ljudi koji su izvan teritorija vlastite države i koji su izloženi proganjanju u matičnim državama na isti način kao i izbjeglice, ali kojima, zbog praktičnih ili nekih drugih razloga, status izbjeglice nije dodijeljen.

⁽²⁾ uključuje Karibe.

⁽³⁾ uključuje sve osobe koje su se vratile a koje su prije povratka imale status izbjeglice ili interno raseljene osobe. Brojevi se možda ne poklapaju zbog zaokruživanja.

Radi promjene u klasifikaciji i metodologiji procjene u nekim zemljama, brojke od 1. siječnja 2008. g. nisu sasvim usporedive s onima od 1. siječnja, 2007. godine.

A SKRBI UNHCR

AFRIKA
10,731.600

AZIJA
13,725.600

OCEANIJA
36.600

	IZBJEGLICE ⁽¹⁾	TRAŽITELJI AZILA	INTERNO RASELJENE OSOBE	POVRTNICI ⁽²⁾	OSOBE BEZ DRŽAVLJANSTVA	DRUGI
AFRIKA	2,498.300	272.300	5,888.800	1,971.600	100.100	500
AZIJA	6,300.800	69.300	4,285.800	814.200	2,193.100	62.400
EUROPA	1,569.200	234.200	565.600	14.900	644.100	5.800
JUŽNA AMERIKA ⁽²⁾	530.600	41.200	3,000.000	—	—	—
SJEVERNA AMERIKA	457.000	121.400	—	—	—	—
OCEANIJA	34.900	1.700	—	—	—	—
UKUPNO	11,390.700	740.100	13,740.200	2,800.700	2,937.300	68.700

KAKVA SE ZAŠTITA | PRUŽA IZBJEGLICAMA? |

VLADE DRŽAVA UOBIČAJENO JAMČE SVOJIM GRAĐANIMA POŠTIVANJE osnovnih ljudskih prava i sigurnost. Ali kad osoba postane izbjeglica ova sigurnosna mreža nestaje. Bez određenog pravnog statusa u zemlji azila ove bi osobe bile krajnje podložne izrabljivanju i drugim oblicima zlostavljanja te uhićenjima i protjerivanjima.

Na vladama leži osnovna odgovornost za pružanje zaštite izbjeglicama na svome teritoriju i one tu zaštitu pružaju, često zajedno s nevladinim udrugama. Međutim, u mnogim zemljama i osoblje UNHCR-a također radi skupa s nevladinim udrugama i drugim partnerima kako u glavnim gradovima tako i u udaljenim pograničnim centrima. Zajednički nastoje promicati ili pružiti pravnu i fizičku zaštitu te smanjiti prijetnje nasiljem – uključujući i seksualno nasilje – čemu su mnoge izbjeglice izložene, čak i u zemlji u kojoj uživaju izbjeglički status.

Izbjeglice iz Myanmara ponosno pokazuju svoje identifikacijske dokumente u kampu na Tajlandu.

Djelatnica UNHCR-a registrira izbjeglicu iz Angole u susjednoj Namibiji.

Ova djevojka je jedna od 300.000 ljudi koji de facto nemaju državljanstvo u Bangladešu.

UNHCR / G.M.B. AKASH / BGD-2006

KONVENCIJA O STATUSU IZBJEGLICA IZ 1951. g.

10 PRVIH ZEMALJA PODRIJETLA

[NA DAN 1. SIJEČNJA 2008.]

ZEMLJA	BROJ IZBJEGLICA*
Afganistan	3,058.000
Irak	2,310.000
Kolumbija	552.000
Sudan	523.000
Somalija	457.000
Burundi	376.000
DR Kongo	370.000
Vijetnam	328.000
Turska	222.000
Eritreja	209.000

*uključujući i osobe koje se nalaze u situacijama nalik na izbjeglice

Napomena: Nekih 341.000 palestinskih izbjeglica također su pod mandatom UNHCR-a dok se o dodatnih 4,6 milijuna palestinskih izbjeglica brine Agencija UN-a za pomoć palestinskim izbjeglicama (UNRWA).

KONVENCIJA O STATUSU IZBJEGLICA iz 1951. g. i pripadajući Protokol iz 1967. g. uporišta su suvremene zaštite izbjeglica, a pravna načela koja oni utjelovljuju pretočena su u bezbrojne međunarodne, regionalne i nacionalne zakone i praksu koji određuju postupanje s izbjeglicama.

Jedno od najvažnijih načela na kojima se zasniva Konvencija iz 1951. g. jest načelo da se izbjeglica ne smije protjerati ili vratiti na “granicu teritorije na kojoj bi njen/njegov život i sloboda bili ugroženi”. Konvencija također ocrtava osnovna prava koja države moraju osigurati izbjeglicama, ona definira tko je izbjeglica – a tko nije (na primjer, ona jasno isključuje borce, teroriste ili osobe koje su počinile ozbiljna kaznena djela).

Konvencija iz 1951. g. nije nikada imala za cilj riješiti sva migracijska pitanja. Njen osnovni cilj je bio, i još uvijek jest, zaštita izbjeglica. Potrebno je naći druge učinkovite mehanizme za rješavanje migracija i održavanje sigurnosti državnih granica – što je legitimna težnja država koju treba pažljivo uskladiti s njihovom obvezom pružanja zaštite izbjeglicama.

Do prosinca 2008. godine, ukupno 147 zemalja je potpisalo UN-ovu Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. g. i pripadajući Protokol iz 1967. g.

10 PRVIH ZEMALJA PRIHVATA

[NA DAN 1. SIJEČNJA 2008.]

ZEMLJA	BROJ IZBJEGLICA
Pakistan*	2,035.000
Sirija**	1,504.000
Iran	964.000
Njemačka	579.000
Jordan**	500.000
Tanzanija	436.000
Kina	301.000
Ujedinjeno Kraljevstvo	300.000
Čad	294.000
SAD	281.000

*Ovaj broj uključuje osobe koje imaju status izbjeglice iz Afganistana (1.700), Afganistance registrirane u izbjegličkim selima uz pomoć UNHCR-a (886.700) i 1.147.000 Afganistanaca koji žive izvan sela za izbjeglice u situacijama nalik na izbjegličke. Ova zadnja skupina ne prima direktnu materijalnu pomoć od UNHCR-a u zemlji azila, već nakon povratka u svoje domove kroz programe za reintegraciju.

** Broj izbjeglica iz Iraka u Siriji i Jordanu procjene su vlada tih dvaju zemalja.

Nakon desetljeća progonstva ove izbjeglice iz Burundija dobili su priliku birati između repatrijacije ili integracije u Tanzaniji, uključujući i naturalizaciju.

| ŠTO JE UNHCR? |

UNHCR / B. BANNON / TZA-008

UNHCR JE AGENCIJA ZA IZBJEGLICE UJEDINJENIH naroda (njeno puno ime je Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice). Agenciju je osnovala Opća skupština Ujedinjenih naroda 1950. g., ali je s radom započela 1. siječnja 1951. g. Oporavljajući se nakon razaranja koja je prouzročio II. svjetski rat, države su željele imati jaku i učinkovitu organizaciju koja bi se brinula za interese izbjeglica u zemljama u kojima su zatražili azil. Uz to je UNHCR dobio zadatak da pomogne vladama u traženju “trajnih rješenja” za izbjegličke probleme.

Prvi mandat UNHCR-a bio je ograničen na tri godine i sastojao se u pružanju pomoći preostalim izbjeglicama iz II. svjetskog rata. Međutim, raseljavanje ne samo da nije prestalo nego je postalo fenomen koji je zahvatio čitav svijet. U prosincu 2003. g. Opća skupština UN-a je napokon odustala od zahtjeva da se mandat UNHCR-a obnavlja svakih nekoliko godina.

Statut UNHCR-a je nastajao skoro istovremeno s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. g. tako da su oni, taj ključni međunarodni pravni instrument i organizacija koja ima zadatak pratiti njegovo provođenje, jako dobro usklađeni. Članak 35 Konvencije iz 1951. g. eksplicitno spominje ovu vezu i traži od država suradnju s UNHCR-om u pitanjima

koja se tiču primjene same Konvencije kao i drugih zakona, pravilnika ili uredbi koje države donose, a koje se mogu odnositi i na izbjeglice.

**“DRŽAVE
UGOVORNICE
OBVEZUJU SE
SURAĐIVATI
S UREDOM
VISOKOG
POVJERENIKA
UJEDINJENIH
NARODA ZA
IZBJEGLICE ...”**

Članak 35 Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. g.

Raseljena djevojčica se odmara u privremenom skloništu nakon što je sa svojom obitelji pobjegla od borbi u Mogadishuu. Tisuće civila bježe iz somalijskog glavnog grada u potrazi za sigurnijim susjednim područjima. Zadatak UNHCR-a je da pruži pomoć raseljenim ljudima.

Po pitanju izbjeglica: UNHCR u suradnji s državama ulaže stalni napor kako bi što bolje pojasnio i nadgradio postojeći sustav međunarodnog prava proizišlog iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. g. Tijekom proteklih godina UNHCR je pripremio niz inicijativa namijenjenih osnaživanju Konvencije te dao potporu naporima koji se ulažu u iznalaženje trajnih i sigurnih rješenja za sve ljude koji su istrgnuti iz svojih domova.

2001. godine održana je najvažnija svjetska konferencija o izbjeglicama u posljednjih 50 godina, na kojoj je usvojena povijesna deklaracija kojom se ponovno naglašava odgovornost zemalja potpisnica prema Konvenciji o statusu izbjeglica iz 1951. g. UNHCR je, poslije niza globalnih konzultacija, sastavio popis ciljeva nazvan “Plan zaštite” koji služi kao vodič vladama i humanitarnim organizacijama u njihovom naporu da poboljšaju zaštitu koja se izbjeglicama pruža diljem svijeta.

Po pitanju drugih ugroženih osoba: Već godinama UNHCR brine i o brojnim drugim skupinama koje su na neki način nalik izbjeglicama ali koje kao takve nisu bile dio njegova mandata u trenutku osnivanja. Slijedom toga, UNHCR postaje odgovorna za osobe bez državljanstva (1974. g.). U bližoj prošlosti, UNHCR je postao važan čimbenik u novom tzv. “koordiniranom pristupu” UN-a, smišljenom kako bi se poboljšala pomoć koja se pruža osobama raseljenim unutar svoje zemlje, jer te osobe, za razliku od izbjeglica, nisu nikada imale agenciju koja bi se bavila isključivo

Osoblje UNHCR-a dijeli pokrivače žrtvama ciklona Nargis, koji je pogodio Myanmar u svibnju 2008. g.

UNHCR / K. MYO / ANHR-2008

njihovom dobrobiti. UNHCR je bio, do izvjesne mjere, uključen u rad s interno raseljenim osobama tijekom protekla dva desetljeća, ali ne sustavno. Danas UNHCR ima istaknutiju ulogu u svim zemljama koje se suočavaju s problemom raseljenosti – bilo time što je sustavno uključen u pružanje pomoći izbjeglicama povratnicima koji se moraju ponovno integrirati u svojoj domovini ili zbog njegovih sve značajnijih angažmana po pitanju interno raseljenih osoba u zemljama kao što su Kolumbija, Sudan, Šri Lanka i Uganda.

U nekim slučajevima UNHCR je zbog svoje stručnosti dobivao još značajniju ulogu. Tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća, na primjer, UNHCR je u svojoj operaciji pružanja pomoći opkoljenom stanovništvu, uključujući i interno raseljene osobe, u Bosni i Hercegovini, uspostavio zračni most koji je trajao duže nego ijedan takav zračni

most prije njega. Iako u pravilu nije uključen u pomoć kod prirodnih katastrofa, UNHCR je pokrenuo dvije operacije ogromnih razmjera – poslije tsunamija u Aziji 2004. g. i potresa u Pakistanu 2005. g. – kako bi pružio sklonište unesrećenima i pomogao u upravljanju kampovima što su dvije uže specijalnosti UNHCR-a. U svibnju 2008. godine, UNHCR je počeo pomagati žrtvama ciklo-

UNHCR/N. BEHRING/CHIN-2008

Ova mlada majka i njezino dijete su jedni od preživjelih u razarajućem potresu koji je ubio desetke tisuća ljudi u kineskoj provinciji Sečuan.

na Nargis u Myanmaru. Kasnije tog istog mjeseca, Agencija je osigurala tisuće šatora za ljude koji su izgubili svoje kuće u potresu u kineskoj provinciji Sečuan.

Afganistanska djeca na radionici o uljepšavanju koju je organizirala nevladina organizacija iz Kabula, a koju financira UNHCR. Većina ove djece su povratnici koji preživljavaju radeći sitne poslove.

UNHCR / R. ARNOLD / AFG-2008

| POMAGANJE IZBJEGLICAMA |

ZAŠTITA IZBJEGLICA I MATERIJALNA POMOĆ SU MEĐUSOBNO povezane kategorije. UNHCR će biti u poziciji pružiti učinkovitu pravnu pomoć ako osoba već ima zadovoljene osnovne potrebe – sklonište, hranu, vodu, sanitarne uvjete i zdravstvenu skrb.

Agencija koordinira pribavljanje i isporuku svega nabrojanog, upravlja ili pomaže pri upravljanju pojedinačnim izbjegličkim centrima ili grupom centara; agencija je razradila sustave pomoći ranjivim ženama, djeci i starijima koji čine 80% “normalne” izbjegličke populacije. Nakon što se stvari donekle normaliziraju, najvažniji prioritet postaje obrazovanje.

UNHCR također pokušava naći najbolje trajno rješenje za izbjegličke patnje, pomažući im, ako to situacija dozvoljava, da se vrate u svoju zemlju podrijetla, ili da se integriraju u zemlji azila ili da se presele u neku treću zemlju (vidi dolje).

PET NAJVEĆIH OPERACIJA U 2007. g.

ZEMLJA	TROŠKOVI (U AMERIČKIM DOLARIMA)
Čad	82,378.395
Sudan	75,579.687
Afganistan	70,329.927
Sirija	55,389.599
Kenija	53,534.420

| TRAJNA RJEŠENJA |

AGENCIJA UN-A ZA IZBJEGLICE IMA MANDAT SUKLADNO KOJEMU aktivno traži rješenje za izbjegličke probleme. Na raspolaganju su joj tri glavne opcije:

Dobrovoljni povratak je najbolje rješenje za najveći broj izbjeglica. Većina njih želi se vratiti svojem domu čim okolnosti dopuste (to je uglavnom nakon prekida sukoba) i situacija se koliko-toliko stabilizira. UNHCR podupire dobrovoljni povratak kao najbolje rješenje za raseljene osobe, ako je povratak siguran i ponovna integracija izgledna. Agencija često osigurava transport i povratničke pakete koji mogu biti novčani iznos, projekti za samoodržanje, ali i praktična pomoć koja sadrži sjeme poljoprivrednih kultura i poljoprivredne alate.

Ponekad, skupa sa svojim partnerima, nevladinim udrugama, ona proširuje svoju pomoć na obnovu kuća i komunalne infrastrukture uključujući škole, domove zdravlja, ceste, mostove i

PET NAJVEĆIH REPATRIJACIJA U 2007. g.

ZEMLJA	BRJ POVRATNIKA
Afganistan	374.000
Sudan	131.000
DR Kongo	60.000
Irak	45.000
Liberija	44.000

Osamnaestogodišnja izbjeglica iz Sudana

pokazuje svoje dokumente o prijavi za repatrijaciju. Spremna je vratiti se kući u južni Sudan nakon što je provela godine u izbjeglištvu.

izvore pitke vode. Ovi projekti često su osmišljeni da pomognu i povratnicima i raseljenim osobama, ali njima se koriste i drugi osiromašeni stanovnici koji nikada nisu ni napustili svoje ognjište. Osoblje na terenu prati kako se povratnici snalaze u ovako osjetljivim situacijama. Dugoročnu razvojnu pomoć pružaju ostale organizacije.

Sveukupno, oko 731.000 izbjeglica izabralo je dobrovoljnu repatrijaciju u 46 zemalja tijekom 2007. godine. Globalno, približno 11,4 milijuna izbjeglica su se vratile svojim kućama u zadnjih deset godina, uključujući 7,3 milijuna onih koji su primili pomoć UNHCR-a.

Lokalna integracija i preseljenje u treće zemlje

NEKE SE IZBJEGLICE NE MOGU VRATITI KUĆAMA ILI TO NE ŽELE učiniti najčešće stoga što bi nakon povratka ponovno bili izloženi proganjanju. U takvim okolnostima UNHCR im pomaže naći novi dom, bilo u zemlji azila u kojoj žive (a u sve napučenijem svijetu relativno mali broj zemalja spreman je ponuditi ovu opciju) ili u nekoj trećoj zemlji u kojoj bi se trajno nastanili.

Žena izbjeglica iz Hrvatske radi u stakleniku. Ona i njezin muž imaju četiri staklenika zahvaljujući potpori UNHCR-a.

PRVIH 5 ZEMALJA PRESELJENJA, 2007. g.

ZEMLJA	BROJ IZBJEGLICA
SAD*	32.007
Australija	6.056
Kanada	5.998
Švedska	1.772
Norveška	978

* američka fiskalna godina

Izbjeglička obitelj iz Etiopije u posjetu obalnom gradu

Brightonu u Velikoj Britaniji. Oni su preseljeni u Veliku Britaniju nakon što su godinama živjeli kao izbjeglice u Keniji.

Samo mali broj zemalja sudjeluje u programu preseljenja UNHCR-a i prihvaća godišnje kvote za preseljenje. Na primjer, u 2007. g. oko 49.868 osoba preseljeno je u 25 zemalja. Broj UNHCR-ovih zahtjeva za preseljenjem izbjeglica porastao je 83% obzirom na 2006. godinu (54.182 zahtjeva), sa 98.999 zahtjeva u 2007. Po prvi put u 20 godina, zahtjevi za preseljenjem premašili su kapacitete zemalja odredišta (oko 70.000 ljudi).

Za koga je preseljenje dobra opcija?

O SOBE KOJE SU SUOČENE S POSEBNIM POTEŠKOĆAMA ILI SU predmet stalnih prijetnji za svoju osobnu sigurnost u zemlji prvog azila vidjet će preseljenje u treću zemlju kao dobru opciju. U nekim slučajevima preseljenje će spasiti život – ili će biti jedini način da se spasi izbjeglica koja bi inače posegnula za drastičnim sredstvima (nažalost jedan od čestih primjera su žrtve silovanja koje su odbačene od obitelji i okoline i ne mogu se nikome obratiti za pomoć). Ponekad određene grupe izbjeglica koriste programe grupnog preseljenja.

U 2007. g. izbjeglice iz Myanmara bile su najveća grupa koja je koristila ovu opciju kada je 20.259 osoba preseljeno iz prve zemlje azila u novi život negdje drugdje; sljedeća su velika grupa bili Burundijci (6.142), Somalijci (5.891), Iračani (3.751) i izbjeglice iz Demokratske Republike Kongo (2.426).

NEKA OD ČESTIH PITANJA O IZBJEGLICAMA

■ Koja prava i obveze ima izbjeglica?

Izbjeglica ima pravo tražiti azil. Međutim, međunarodna zaštita je šira od same fizičke sigurnosti: izbjeglice bi trebale dobiti barem ista ona osnovna prava i pomoć koje dobivaju svi stranci koji legalno borave u zemlji, uključujući slobodu mišljenja, slobodu kretanja i zaštitu od mučenja i ponižavajućeg postupanja. Oni također moraju imati pristup istim osnovnim ekonomskim i socijalnim pravima. Zauzvrat, od izbjeglica se traži da poštuju zakone i uredbe zemlje u kojoj uživaju azil.

■ Koja je razlika između tražitelja azila i izbjeglice?

Kada ljudi bježe iz svoje zemlje i traže utočište u drugoj državi oni često moraju u toj državi službeno zatražiti azil. Dok se odlučuje o tom zahtjevu, oni se smatraju tražiteljima azila. Ako se ovom zahtjevu udovolji to znači da im je priznat status izbjeglice i da im je potrebna međunarodna zaštita.

■ Što se događa kada vlade ne mogu ili ne žele pružiti pomoć?

U nekim okolnostima, ako ne postoje odgovarajuća sredstva vlade (na primjer pri iznenadnom i velikom priljevu velikog broja ljudi), UNHCR i druge međunarodne organizacije osiguravaju pomoć kao što je hrana, alati i skloništa, škole i zdravstvene ustanove.

■ Da li se ljudi koji bježe iz ratnih područja smatraju izbjeglicama?

Konvencija iz 1951. g. ne navodi eksplicitno problem civila koji bježe od ratnog sukoba osim ako oni nisu pripadnici određenih grupa koje su u okviru tog sukoba izložene proganjanju. Međutim, već odavno je stajalište UNHCR-a da se osobe koje bježe od ratnog sukoba uglavnom moraju smatrati izbjeglicama ako ih njihova zemlja ne želi ili ne može zaštititi. Regionalni instrumenti kao što su Konvencija Organizacije afričkog jedinstva iz 1969. g. i južnoamerička Kartagenska deklaracija, jasno podupiru ovo stajalište.

UNHCR / R. REDMOND / SD/ISG/007

Konvoj UNHCR-a prevozi sudanske izbjeglice iz Ugande natrag njihovim kućama.

■ Da li vlada može protjerati osobe za koje se utvrdi da nisu izbjeglice?

Osobe za koje se u pravilno provedenom postupku utvrdi da im nije potrebna međunarodna zaštita naći će se u situaciji sličnoj onoj u kojoj su stranci koji nezakonito borave u zemlji i kao takvi mogu biti protjerani. UNHCR, međutim, traži da pravilno provedeni postupak uključuje i pravo na ponovno razmatranje prije nego se obavi deportacija jer bi posljedice pogrešne odluke za takve osobe mogle biti pogubne.

■ Može li ratni zločinac ili terorist biti izbjeglica?

Ne. Osobe koje su sudjelovale u ratnim zločinima i kršenju međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava, uključujući teroristička djela, izuzete su iz zaštite koja se dodjeljuje izbjeglicama.

■ Može li vojnik biti izbjeglica?

Samo civili mogu biti izbjeglice. Osoba koja nastavlja s oružanim djelovanjem u zemlji azila ne može se smatrati izbjeglicom. Međutim, vojnici i borci koji su odložili oružje mogu nakon toga dobiti izbjeglički status, pod uvjetom da ne postoje drugi razlozi za neodobravanje.

■ Da li sve izbjeglice moraju proći postupak utvrđivanja statusa?

U mnogim zemljama osobe koje podnesu zahtjev za odobranje izbjegličkog statusa moraju pojedinačno dokazati da je njihov strah od proganjanja osnovan. Međutim, u velikim egzodusima u kojima se nađu desetine ili čak stotine tisuća izbjeglica, pojedinačno utvrđivanje statusa bilo bi nemoguće. U takvim okolnostima cijela grupa može dobiti tzv. *prima facie* izbjeglički status.

Ovaj oronuli kolektivni centar u glavnom gradu Gruzije, Tbilisiju, nastanjen je obiteljima koje su pobjegle od konflikta u Abhaziji devedesetih godina prošlog stoljeća. Ova zgrada treba hitno obnavljanje.

■ Što je “privremena zaštita”?

Države ponekad daju “privremenu zaštitu” u situacijama kada je normalni sustav za utvrđivanje izbjegličkog statusa u opasnosti da bude ugrožen masovnim priljevom ljudi, kao što se dogodilo tijekom sukoba u bivšoj Jugoslaviji. U takvim okolnostima ljudi mogu brzo dobiti suglasnost za ulazak u sigurne zemlje, ali bez ikakvog jamstva da će dobiti trajni azil.

U određenim situacijama privremena zaštita koristi i državama i tražiteljima azila. Ona, međutim, samo dopunjava, ali ne zamjenjuje šire mjere zaštite uključujući i formalni izbjeglički status, sukladno odredbama Konvencije iz 1951. g. UNHCR zastupa stajalište da se osobama, koje se nakon određenog vremena provedenog u statusu privremene zaštite još uvijek ne mogu vratiti kućama, omogućiti podnošenje zahtjeva za priznavanje punog izbjegličkog statusa.

Za više informacija ...

O Konvenciji o statusu izbjeglica iz 1951. g. i interno raseljenim osobama: postoje druge brošure iz ove serije posvećene isključivo ovim temama. Pitanje osoba bez državljanstva detaljno je obrađeno u posebnom izdanju časopisa REFUGEEES (br. 148, Izbjeglica ili migrant – Zašto je razlika važna) Sve ove publikacije dostupne su u UNHCR-ovim uredima ili se mogu naći na Internetu na stranici www.unhcr.org

Zabrinjavajuće širenje kolere ili tifusa, UNHCR dijeli sapun i konzerve hrane raseljenim Kongoancima.

Koliko je velik UNHCR i kako funkcionira?

DANAS JE UNHCR JEDNA OD NAJVEĆIH HUMANITARNIH organizacija s oko 6.500 zaposlenika koji rade u 267 ureda u 116 zemalja. Tijekom više od pola stoljeća aktivnosti ova agencija je pružila pomoć za preko 50 milijuna osoba i za taj rad dobila dvije Nobelove nagrade za mir, 1954. g. i 1981. g.

António Guterres koji je u lipnju 2005. g. postao deseti visoki povjerenik podnosi usmena izvješća Gospodarstvenom i socijalnom vijeću o koordinacijskom radu agencije te pismena izvješća Općoj skupštini UN-a o ukupnom radu agencije.

UNHCR-ov program i smjernice odobrio je Izvršni odbor koji čini 76 zemalja članica koje se svake godine sastaju u Ženevi. Druga “radna grupa”, Stalni odbor, sastaje se više puta godišnje.

Sudanske djevojčice iz ratom pogođene regije Darfur okupljaju se radi upisa u novu školsku godinu u izbjegličkom kampu u Čadu. U kampu nedostaje učitelja.

Kako se UNHCR financira?

UNHCR SE FINANCIRA GOTOVO U CIJELOSTI DOBROVOLJNIM priložima, prvenstveno od vlada, ali i od međuvladinih organizacija, korporacija i individualnih donatora. Od Ujedinjenih naroda dobiva samo ograničena sredstva koja iznose nešto više od 3% njegovog budžeta za financiranje administrativnih troškova, a prihvaća i donacije kao što su šatori, lijekovi te transport kamionima i zrakom.

Kako se broj ljudi o kojima UNHCR skrbi povećavao, njegov godišnji budžet narastao je početkom 90-tih godina prošlog stoljeća na nešto više od 1 milijarde američkih dolara i na tom nivou ostao sve do danas. U 2007. godini, proračun UNHCR-a dosegao je 1,4 milijarde američkih dolara, a u 2008. godini 1,8 milijardi. UNHCR-ov godišnji plan budžeta uključuje opće programe – podupiranje tekućih programa, uobičajenih operacija, i posebne programe kojima se pokrivaju hitne operacije ili repatrijacije većeg opsega, na primjer povratak i reintegracija izbjeglica i interno raseljenih osoba podrijetlom iz Konga i Sudana.

Koje još organizacije pomažu izbjeglicama?

KAKO SU HUMANITARNE KRIZE POSTAJALE SVE SLOŽENIJE, UNHCR je povećavao broj i vrstu organizacija s kojima surađuje. Sestrinske organizacije u Ujedinjenim narodima su Svjetski program za hranu (WFP), Fond Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF), Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), Ured za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) i Visoki povjerenik za ljudska prava (OHCHR).

Ostale organizacije uključuju Međunarodni odbor Crvenog križa (ICRC), Međunarodnu federaciju Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC), Međunarodnu organizaciju za migracije (IOM) i preko 650 nevladinih organizacija.

UNHCR / B. RAUNAR / INF. - 2007

Mnoge operacije i projekti UNHCR-a izvode se zajedno s drugim humanitarnim agencijama, uključujući Svjetski program za hranu.

■ Općenito

- U Aziji je našlo utočište oko **43% od ukupnog broja ljudi o kojima skrbi UNHCR** [13,7 milijuna], zatim dolazi **Afrika** s 10,7 milijuna [34%], **Južna Amerika** s 3,6 milijuna [11%], **Europa** s 3 milijuna [9%], **Sjeverna Amerika** s 578.000 [1.8%] i **Oceanija** s 36.500 [0.1%].

- Početkom 2008. godine **broj ljudi** o kojima skrbi UNHCR **dosegao je 31,7 milijuna**.

Taj broj je obuhvaćao:

- 11,4 milijuna izbjeglica36%
(uključujući 1,7 milijuna ljudi koji žive u situacijama nalik na izbjegličke)
- 13,7 milijuna interno raseljenih osoba43.4%
- 3 milijuna osoba bez državljanstva9.3%
- 2,8 milijuna povratnika i interno raseljenih osoba8.8%
- 740.100 tražitelja azila2.3%
- 68.700 drugih osoba o kojima skrbi UNHCR0.2%
- Početkom 2008. g. brojka od **32,9 milijuna** osoba pod skrbi UNHCR-a **pala je na 31,7 milijuna**, što predstavlja **pad od 1,2 milijuna ljudi (-3%)**. Dok je broj svjetske izbjegličke populacije i broj interno raseljenih ljudi pod zaštitom UNHCR-a narastao, broj **osoba bez državljanstva** se gotovo prepolovio s obzirom na početak 2007. g.

■ Izbjeglice

- Trend pada broja svjetske izbjegličke populacije kojemu možemo svjedočiti od 2002. g. bio je preokrenut 2006. g. kada su se brojke opet **počele penjati** na 9,9 milijuna, da bi dosegule **11,4 milijuna** početkom 2008. g. Rast je najviše povezan sa sve većim brojem izbjeglica iz Afganistana i Iraka koji bježe u susjedne zemlje. Osim toga došlo je i do promjena u klasifikaciji i metodologiji procjene u nekoliko zemalja.
- **731.000 izbjeglica vratilo se** kućama tijekom 2007. g., gotovo isti broj kao i 2006. g. (kada ih se vratilo 734.000). Procjenjuje se kako se **11,4 milijuna** ljudi vratilo svojim domovima u **posljednjih deset godina**, a od tog broja njih **7,3 milijuna (65%)** uz pomoć UNHCR-a.
- Uz Irak, tijekom 2007. g. dogodila su se još neka velika izbjeglička kretanja iz **Somalije** [41.000], **Srednjoafričke Republike** [31.000], **Čada** [20.000], **DR Kongo** [19.000] i **Sudana** [8.000].
- **Afganistan** je i dalje zemlja iz koje se regrutira najveći broj izbjeglica, sa svojih **3 milijuna** izbjeglica koji su rasprostranjeni u preko 70 zemalja (**27%** od ukupne svjetske izbjegličke populacije). **Irak** je na drugom mjestu sa **2,3 milijuna** izbjeglica (**20%** ukupne svjetske izbjegličke populacije).

■ Tražitelji azila

- U 2007. g. ukupno je **637.000 osoba** diljem svijeta **podnijelo zahtjev za priznavanje izbjegličkog statusa**, od kojih 339.000 u Europi. Početkom 2008. g. bilo je ukupno **740.000 tražitelja azila** čiji su zahtjevi bili na rješavanju (ova brojka uključuje i nerišene slučajeve iz prethodnih godina).
- 636.970 novih zahtjeva bilo je podneseno u 2007. g. nasuprot 596.185 iz 2006. g., što predstavlja **porast od 6.5%**. Najveći broj individualnih zahtjeva za azilom podnijeli su **Iračani** [58.700], prate ih **Somaljci** [47.100], **Eritrejci** [36.400], stanovnici **Ruske Federacije** [24.300], **Kolumbiji** [23.200] i civili iz **Konga** [22.800]. Sveukupno, tijekom 2007. g., za **209.000** tražitelja azila odobren je status izbjeglice ili slične zaštite.
- **Francuska** je primila više tražitelja azila od bilo koje druge države u 2007. godini, s **58.200** novih zahtjeva za priznavanje statusa, za njom slijede **Južna Afrika** [45.600], **Grčka** [42.200], **Velika Britanija** [42.000], **Sjedinjene Američke Države** [40.400], **Švedska** [36.400] i **Njemačka** [30.300].

* Broj ne uključuje oko 4,6 milijuna palestinskih izbjeglica o kojima brine UNRWA u Jordanu, Libanonu, Siriji, Zapadnoj obali i pojasu Gaze.